Nr 34

Konstitutionsutskottets betänkande med anledning av motion angående Sveriges Radios ensamrätt till tråd- och länköverföring av radioprogram.

Motionen

I motionen 1973:239 av herr Ahlmark m. fl. (fp) hemställs:

"att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om förslag under år 1973 till liberalisering av gällande regler för tråd- och länköverföring av radio- och TV-program".

Frågans tidigare behandling

Motioner med samma syfte som den förevarande har förekommit vid de senaste tre årens riksdagar.

I sitt utlåtande 1970 (KU 1970:19) redogjorde utskottet bl. a. för gällande ordning och dess bakgrund samt vissa pågående utredningar rörande frågor om radio och TV. Till utlåtandet var fogat promemorior som upprättats inom Sveriges Radio innehållande vissa uppgifter om bl. a. behandlingen av ansökningar om rätt för annan än Sveriges Radio att sända vissa program. För egen del uttalade utskottet följande:

Vid riksdagsbehandlingen 1966 av förslaget till radiolag förelåg olika uppfattningar i frågan om lagens reglering av rätten till rundradiosändningar skulle omfatta också trådsändningar. Riksdagen anslöt sig därvid till propositionens förslag att så skulle vara fallet. Detta motiverades med att något nytt inte framkommit som gav anledning att ändra de grundläggande principerna för rundradioverksamheten och att det skulle innebära ett väsentligt avsteg från dessa om man avstod från att reglera trådsändningarna. Det framhölls, att ett undantagande av trådsändningar från radioföretagets ensamrätt med all sannolikhet skulle leda till att det snart uppstod omfattande ledningsnät i privat regi för sändning av radio- och TV-program med inslag av kommersiell reklam.

Utskottet kan inte finna att skäl nu föreligger att inta en annan ståndpunkt till frågan om lagregleringen av trådsändningarna. Inte heller föreligger enligt utskottets mening tillräcklig anledning att i övrigt nu aktualisera en omprövning av den i radiolagen gjorda gränsdragningen mellan sändningar till vilka radioföretaget har ensamrätt och andra sändningar.

Fyra reservanter (fp) yrkade bifall till motionen. Riksdagen följde utskottet.

I både 1971 (KU 1971:29) och 1972 (KU 1972:14) års yttranden avstyrkte utskottet bifall till motionerna under hänvisning till sina uttalanden 1970 samt med erinran om att den av motionärerna aktualiserade frågan faller inom ramen för massmedieutredningens uppdrag. Reservation med yrkande om bifall till motionsyrkandet avgavs

av två ledamöter (fp) både 1971 och 1972. Nämnda års riksdagar beslöt emellertid i enlighet med utskottets hemställan.

Utskottet har från massmedieutredningens sekretariat erfarit att utredningen beräknas framlägga sitt slutbetänkande i början av år 1975.

Utskottet

Den fråga som tagits upp i motionen faller inom ramen för massmedieutredningens uppdrag. Utskottet har inte funnit anledning att föreslå någon riksdagens åtgärd med anledning av motionen utan hemställer

att riksdagen avslår motionen 1973:239.

Stockholm den 17 oktober 1973

På konstitutionsutskottets vägnar
HILDING JOHANSSON

Närvarande: herrar Johansson i Trollhättan (s), Henningsson* (s), Nelander (fp), fru Thunvall (s), herrar Hernelius (m), Ahlmark* (fp), Pettersson i Örebro (c), Bergqvist (s), Karlsson i Malung (s), Fiskesjö (c), Gustavsson i Ängelholm (s), Wictorsson* (s), Olsson i Sundsvall* (c), Olsson i Edane (s) och Wijkman (m).

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

av herrar Nelander (fp), Ahlmark (fp) och Wijkman (m), vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

Motionen 1973:239 visar att 5 § radiolagen i dess nuvarande utformning försvårar eller omöjliggör tråd- och länksändningar från viktiga evenemang och sammankomster av olika slag. Utskottet anser i likhet med vad som anförts i motionen att detta förhållande är otillfredsställande och snarast bör rättas till. Enligt utskottet bör denna fråga lösas snabbt och oberoende av massmedieutredningen vars arbete beräknas vara slutfört tidigast 1975.

Utskottet hemställer därför

att riksdagen med anledning av motionen 1973:239 hos Kungl. Maj:t anhåller om förslag under våren 1974 till liberalisering av gällande regler för tråd- och länköverföring av radio- och TV-program.

GOTAB 73 5200 S Stockholm 1973